

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต่อเนื่องของการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ : กรณีศึกษา กิ่งอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายยุทธ เทพกุล

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการการสอบค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ ลิ้มสุวรรณ ประธานกรรมการ

ศาสตราจารย์ ดร. มนัส สุวรรณ กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. อนุกฤษ ปัญญาวัฒน์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต่อเนื่องของการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ของประชาชนในโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ และศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความต่อเนื่องในการเข้าร่วมโครงการของประชาชนในโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ในเขตพื้นที่กิ่งอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ช่วงปี พ.ศ. 2537 - พ.ศ. 2541 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 255 คน ซึ่งสุ่มด้วยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ จากประชาชนผู้ที่ยังคงร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ และประชาชนที่ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจไปแล้ว เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS หาค่าทางสถิติ ความถี่ ร้อยละและค่าไคสแควร์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เสนอในรูปตารางประกอบบรรยาย

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ส่วนใหญ่รู้จักโครงการจาก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มากที่สุด และมีอาชีพเกษตรกร ปัจจุบันมีประชาชนที่ยัง

เข้าร่วมโครงการเหลือคิดเป็นร้อยละ 27.8 นอกนั้นได้ยกเลิกโครงการไปหมดแล้ว ส่วนใหญ่จะเข้าร่วมโครงการเพียง 1 ปี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต่อเนื่องในการเข้าร่วมโครงการของประชาชน ในโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ตรีปได้ 3 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยด้านสภาพพื้นที่ พื้นที่นำเข้าร่วมโครงการ มีความเหมาะสมในการปลูกต้นไม้ไม่เท่ากัน ทำให้ผลการดำเนินงานปลูกต้นไม้ตามโครงการแตกต่างกัน พื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสมจะปลูกต้นไม้ตามโครงการไม่ได้ผล เป็นสาเหตุให้ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ ทำให้ความต่อเนื่องในโครงการสิ้นสุดลง

2. ปัจจัยด้านทุนในการดำเนินงาน การปลูกต้นไม้ตามโครงการต้องใช้ทุนในการดำเนินการสูง ตั้งแต่ในเรื่องที่ดิน เงิน แรงงาน โอกาสทางเศรษฐกิจ และเวลาซึ่งต้องใช้ระยะเวลานานกว่าจะได้ผลตอบแทน แต่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการมีทุนในการดำเนินงานตามโครงการไม่เท่ากัน ทำให้ผลการดำเนินงานปลูกต้นไม้ตามโครงการแตกต่างกัน ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ ที่มีทุนดำเนินการไม่เพียงพอทำให้การปลูกต้นไม้ตามโครงการไม่ได้ผล เป็นสาเหตุให้ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ ทำให้ความต่อเนื่องในโครงการสิ้นสุดลง

3. ปัจจัยด้านแรงจูงใจ เหตุผลหรือแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการของประชาชนในโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจต่างกัน ผลการดำเนินงานปลูกต้นไม้ตามโครงการจึงแตกต่างกัน ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเพราะต้องการเงินสนับสนุน และเข้าร่วมโครงการด้วยความไม่สมัครใจ ทำให้การปลูกต้นไม้ตามโครงการไม่ได้ผล เป็นสาเหตุให้ยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ ทำให้ความต่อเนื่องในโครงการสิ้นสุดลง

Independent Study Title	Factors Affecting Continuing Participation in Rehabilitating Natural Resources of the Economic Planting Promotion Project : A Case Study in Doy Law Sub-district, Chiang Mai Province.		
Author	Mr. Yuth Tepgul		
M.A.	Man and Environment Management		
Examining Committee	Assoc. Prof. Dr.Chukiat Leesuwan		Chairman
	Prof. Dr. Manat Suwan		Member
	Assoc. Prof. Dr. Anurak Panyanuwat		Member

Abstract

The main objectives of this research were to study the continuity of participation in restoring the natural resources in the economic planting promotion project, and also study the factors affecting such continuity. This research on the event that have been happening between 1994-1998 in Doy Law Sub-district, Chiang Mai Province.

Two hundred and fifty-five people were simplified as the sample of the population who participated in the economic planing promotion project, Then, the data were analyzed by the use of frequency distribution and Chi- square, based on SPSS program.

The results of this study were as follows:

The samples were agriculturists. Most of them knew the project from their village and sub- district headmen. At the time of studying, there were only 27.80 per cent of the total sample still participating in the project activities. The rest of them have already left the project. They participated in the project for an average of 1 year.

The factors affecting such participation continuity in the project consisted of three aspects.

1. The area and landscape aspect: This study found that there was inequity of land allocation appropriateness among the participants of the project that caused different results of production. The inappropriate quality of land for agriculture was also another factor forcing the participants to discontinue their project participation.
2. The capital factors: The study found that the sample had to spend much money and time on land management, and had to wait for a longer time than expected to get their agricultural yields. The participants had unequal cost for investment in the project which resulted in different degree of production returns. Most of participants did not have enough money and other costs to continue their project participation.
3. The motivation factors: There was a different degree of motivations found among the participants for participating in the project, causing different outcomes. Most sample were involved into the project because of the Government financial support with low degree of intension. Those matters caused a failure to the project, resulting in involving in the project activities leading to its end.